Leidraad Flora- en faunawet 2015-2020

Gemeente Haarlem

Inleiding Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de nationale uitwerking van Europese regelgeving aangaande soortbescherming. Het betreft hier in hoofdzaak de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die in Nederland in het wild voorkomen te beschermen.

De leidraad geeft weer hoe de gemeente Haarlem omgaat met flora en fauna in de gemeente. In deze leidraad staat hoe de informatie verzameld en aangeleverd wordt om te kunnen werken met de gedragscodes van de stichting Stadswerk. Door te handelen volgens deze leidraad wordt invulling gegeven aan de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet. De leidraad is van toepassing op de uitvoering van werkzaamheden in de gemeente waarbij het voortbestaan van soorten die beschermd zijn door de Flora- en faunawet in het geding komt.

Gebiedsbescherming

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op Europees niveau. Het Natura 2000 netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In Haarlem vallen alleen Duinvliet en een paar percelen in het Westelijk tuinbouwgebied onder Natura 2000.

De provincie Noord-Holland heeft een aantal gebieden in Haarlem aangewezen als ecologische hoofdstructuur (EHS). Het gaat om percelen in de Hekslootpolder, ten oosten van de Waarderpolder en in het Westelijk Tuinbouwgebied. Voor ontwikkelingen in dit soort gebieden geldt het Nee, tenzij…principe. Bij de Natura 2000-gebieden geldt ook nog een externe werking. Wat inhoud dat ontwikkelingen in het gebied er om heen niet van negatieve invloed mogen zijn op het Natura 2000 gebied zelf. En dient er in alle gevallen contact te worden gezocht met de Provincie. De locaties die nu vallen onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en deel uitmaken van Natura 2000 zijn aangegeven in het ecologisch beleidsplan 2013-2030.

Ecologisch beleidsplan

In het ecologisch beleidsplan 2013-2030 zijn de belangrijkste ecologisch waardevolle plekken aangegeven met een hotspots- en potenties kaart. Hierin staat beschreven hoe Haarlem de komende jaren de ecologisch waardevolle plekken behoud en ontwikkelt. In het ecologisch beleidsplan zijn duidelijke streefbeelden beschreven voor begroeiingstypen. De hoofdgroenstructuur is vastgesteld in het groenstructuurplan van 1991; deze zal op termijn vervangen worden door de Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR). Het Ecologisch beleidsplan en de SOR zijn of worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Soortenbescherming

De soortenbescherming geldt voor alle soorten, maar in het bijzonder voor de soorten uit de Flora- en faunawet. In de wet zijn drie groepen met een bijzondere beschermingsgraad benoemd:

	Tabel 1 soorten	Tabel 2 soorten	Tabel 3 soorten
Bestendig beheer	Algemene vrijstelling, wel algemene zorgplicht	Vrijstelling, mits gebruik van een gedragscode.	Vrijstelling, mits gebruik van een gedragscode.
Ruimtelijke ontwikkelingen	Algemene vrijstelling, wel algemene zorgplicht	Vrijstelling, mits gebruik van een gedragscode.	Ontheffing is verplicht

Inventarisatie en monitoring
De gemeente Haarlem laat elk jaar een inventarisatie maken van een deel van de gemeente (ca. 1/3 deel van de gemeente), waardoor 1 keer in de 3 jaar de hele gemeente is geïnventariseerd. Doel van dit monitoringsplan is het in beeld brengen van de (mogelijke) aanwezigheid van soorten uit de tabellen 2 en 3 van de Flora- en faunawet en daarmee een globaal beeld van de toestand van de natuur binnen de stadsgrenzen.

Registratie en ontsluiting van soorten
De Gemeente Haarlem is aangesloten bij de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF). Uit de NDFF worden de gegevens gehaald die noodzakelijk zijn bij de beoordeling of er in een plangebied beschermde soorten voorkomen. Na de uitvoering van de werkzaamheden worden ook de waarnemingen die tijdens de uitvoering zijn gedaan, verwerkt in een databestand en via waarneming.nl geregistreerd in de bestanden van de NDFF.

Gedragscodes
Een gedragscode is een werkinstructie voor het zorgvuldig handelen. Bij de gedragscodes van de stichting Stadswerk zit een handleiding met voorbeelden hoe de gedragscode te gebruiken.

Gedragscode bestendig beheer groenvoorzieningen
Voor werkzaamheden in het kader van het beheer van groenvoorzieningen werkt de gemeente Haarlem volgens de 'Gedragscode bestendig beheer groenvoorzieningen'. Deze door de minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode is ontwikkeld in opdracht van Stichting Stadswerk. Bijlage 1 geeft in een stroomschema aan wanneer de gedragscode bestendig beheer van toepassing is.

Gedragscode ruimtelijke ontwikkeling gemeenten
Voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen werkt de gemeente Haarlem volgens de 'Gedragscode ruimtelijke ontwikkelingen gemeenten'. Deze door de minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode is ontwikkeld in opdracht van Stichting Stadswerk.

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning ten behoeve van een ruimtelijke ontwikkeling geven de medewerkers van de afdelingen Dienstverlening en VVH indien van toepassing informatie over (mogelijk) voorkomende beschermde soorten in het plangebied. Hierbij krijgen ze ondersteuning van de beleidsmedewerkers groen.

Contracten en bestekken
De gemeente Haarlem heeft geen eigen dienst voor beheerwerkzaamheden. Bij beheer en projecten in opdracht van de gemeente levert de gemeente:

- Zoneringsdocumenten die aangeven waar de (wettelijk) natuurgebieden liggen. Deze kaarten zijn te vinden in het ecologisch beleidsplan.
- Informatie over het voorkomen van wettelijk beschermde soorten.
- Beheerplannen, werkplannen en bestekken die voor dat gebied geldend zijn.

De gedragscodes zijn opgenomen in de dienstverleningsovereenkomsten (DDO`s).

Ontheffing
Bij ruimtelijke ontwikkelingen in een gebied waar beschermde soorten voorkomen die niet onder de gedragscode vallen (de Tabel 3 soorten), moet er per activiteit of project altijd een ontheffing Flora- en faunawet bij het ministerie worden aangevraagd.

Een ontheffingsaanvraag vereist een gedegen voorbereiding met onder meer ecologisch onderzoek, het verkennen van alternatieven voor de invulling van het werk versus de schade aan de aanwezige flora en fauna en het eventuele treffen van mitigerende of compenserende maatregelen. Een ontheffing heeft een beperkte geldigheidsduur.

Borging Flora- en faunawet

Onderstaand schema geeft aan op welke manier de Flora- en faunawet geborgd is in de gemeente Haarlem en welke afdeling voor herziening of verlenging verantwoordelijk is.

Leidraad Flora- en faunawet 2015-2020	5-jaarlijkse herziening	Stadszaken
Structuurvisie Openbare Ruimte	10-jaarlijkse herziening	Stadszaken
Ecologisch beleidsplan 2013-2030	Na 5 jaar evaluatie	Stadszaken
Abonnement NDFF	1 of 3-jaarlijkse verlenging	Stadszaken
Opdracht monitoring flora en fauna	Jaarlijkse verlenging	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Beheerplannen parken	10-jaarlijkse herziening	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Contracten en bestekken	Aanleveren benodigde gegevens per opdracht	Gebiedsontwikkeling en Beheer met behulp van Stadszaken
	Verwerking gegevens in contracten en bestekken	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Omgevingsvergunning	Verstrekken informatie bij aanvraag omgevingsvergunning	Dienstverlening en VVH met behulp van Stadszaken
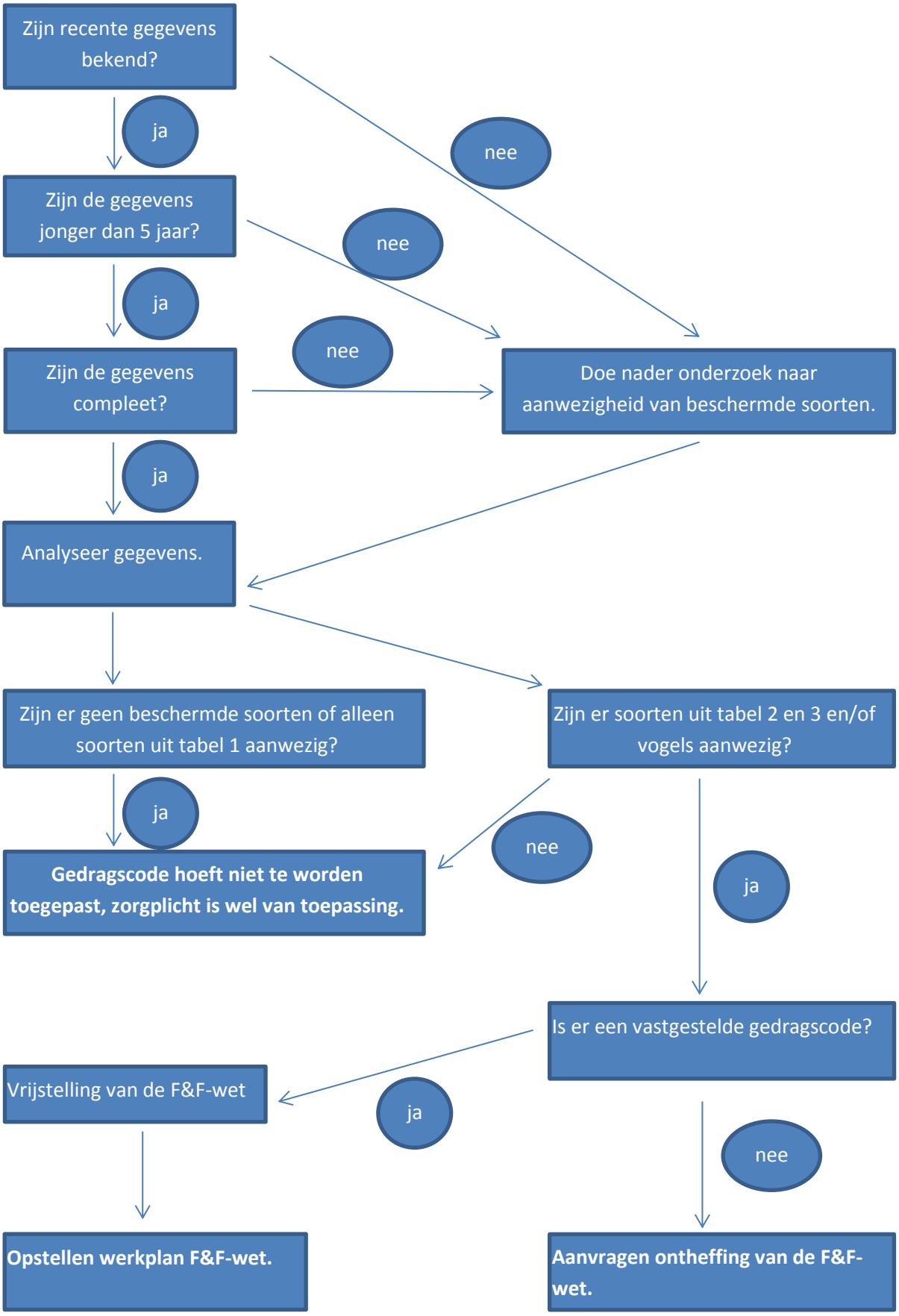
Bijlage 1 Stroomschema gedragscode bestendig beheer